

καιώματα ίσα μὲ κείνα ποὺ ἔχουν οἱ Τούρκοι. Τὸ φιλελεύτερο πολίτευμα ἐπρεπε πρῶτα πρῶτα νὰ ἀναγνωρίσει καὶ νὰ ἐπικυρώσει τὰ ἔθνικὰ δικαια ποὺ τόσους αἰῶνες μὲ τὸν τύπο τῶν «προνομίων» ἀναγνωρίζαν οἱ ἀπολυταρχικοὶ Σουλτάνοι, καὶ ἐπειτα νὰ παραχωρήσουν, ὅπως τὸ γράφει δὲ καὶ τὸ διθυμανικὸ σύνταγμα, καὶ ίσα πολιτικὰ δικαιώματα σ' ὅλα τὰ ἔθνη ἀδιάφορο τὸ θρησκεία καὶ τὸ γλώσσαν ἔχουν.

Ἴσως τὸ νέο κόμμα ποὺ σχηματίστηκε φανεῖ πιὸ ἔξυπνο δηλαδὴ πιὸ πολιτικὸ καὶ δώσει σ' ὅλα τὰ ἔθνη τῆς Τουρκιᾶς ἑκείνο ποὺ τοὺς ἀνήκει (ἔθνικὴ αὐθυπαρξία), καὶ κείνο ποὺ γράφει τὸ σύνταγμα (ἴσοπολιτεία).

Στὸ πρῶτο μου ἀρθρὸ γιὰ τὴ «Θέση τῆς Τουρκιᾶς» μπορεῖ κανένας ποὺ δὲν καλοξέρει τὰ πράματα τῆς Ἀνατολῆς νὰ βρεῖ μιὰν ἀντίφαση. Λέγω δηλαδὴ στὴν ἀρχὴ πώς οἱ Νεότουρκοι τοῦ κομιτάτου σὰ φιλελεύτερο κόμμα ποὺ ἥθελε νὰ είναι, μποροῦσε νὰ στηρίξει τὴν Τουρκιὰ ἀντὶς νὰ τὴ σείσει. Καὶ παρακάτω λέγω πώς τὸ νεοσύστατο κόμμα ἐπειδὴ ἔχει συντηρηθεῖ στοιχεῖα μέσα του παρουσιάζει περισσότερες πιθανότητες ἐπιτυχίας. «Οποιος ἐμώς καλοξέτασε τὰ πράματα τὰ ἀνατολικά, εὔκολα θὰ ἔδιαιλύνει τὶ ἥθελα νὰ πῶ μ' αὐτές μου τὶς φρινομενικὰ ἀντιφατικές βεβαίωσες. Τὸ συνταγματικὸ πολίτευμα εἴτε τὸ διαφεύγει τὸ φιλελεύτερα κόμματα εἴτε τὸ κυνηγροῦν συντηρητικά, είναι ἀναγκαστικὰ πιὸ φιλελεύτερο ἀπὸ τὴν ἀπολυταρχίαν τῶν Σουλτάνων. Ἄλλα στὴν Τουρκιὰ ἐνῷ τὸ ἀληθινὰ φιλελεύτερο κόμμα θὰ ἐπρεπε νὰ ἀναγνωρίσει στὰ ἔθνη τῆς αὐθυπαρξία καὶ ίσοπολιτεία, τὸ συντηρητικὸ θὰ πειριζούντων νὰ ἀναγνωρίσει μόνο τὸ πρῶτο καὶ σιγὰ σιγά, υστερα ἀπὸ πολλὰ παλέματα καὶ ἀνταγωνισμούς, καὶ τὸ δεύτερο ίσως. Καὶ αὐτὸ θὰ ἡταν καλλίτερο παρὰ νὰ διοικεῖ τὴν Τουρκιὰ ἔνα φευτοφιλελεύτερο κόμμα σὰν τὸ κομιτάτο ποὺ δὲν είναι ἄλλο παρὰ μιὰ ἀπολυταρχικὴ διλιγαρχία χειρότερη καὶ ἀπὸ τὴν ἴδια ἀπολυταρχία τῶν Σουλτάνων, γιατὶ ἐνῷ τὸ ἀπολυταρχικὸ πολίτευμα ποτὲ δὲν ἐπαφε νὰ ἀναγνωρίζει τὴν ἔθνικὴ αὐθυπαρξία καὶ κάποια ἔθνικὴ αὐτοδιοίκηση, δσο καὶ νὰ μὴ θέλησε νὰ δώσει πολιτικὰ δικαιώματα στὰ ἀτομα τοῦ ἔθνους ποὺ κυριαρχοῦσε καὶ στὰ ἀλλα ἔθνη ποὺ ἀναγνωρίζει, τὸ διλιγαρχικὸ πολίτευμα τῶν Νεότουρκων προσπάθησε καὶ προσπάθει καὶ τώρα ἀκόμα μὲ τυραννικὲς μονοκοντυλίες νὰ σύσει τὶς ἔθνικὲς διαφορές, νὰ ίσοπεδώσει τὰ ἔθνη (πρᾶμα ἀδύνατο) καὶ νὰ μὴν παραχωρήσει κιόλα καὶ στὰ ἀτομα τῶν ίσοπεδωμένων ἔθνων, οὗτε καὶ σ' ὅλα τὰ ἀτομα τοῦ ἔθνους ποὺ κυριαρχεῖ, τὰ πολιτικὰ δι-

καιώματα ποὺ ἡ διλιγαρχία τὰ κρατεῖ γιὰ λογαριασμό της μόνο.

Μὲ ἔνα συντηρητικὸ κόμμα στὰ πράματα θὰ ἀπόμεναν στὰ ἔθνη ἑκείνα τούλαχιστο τὰ δικαιώματα ποὺ είχαν καὶ τὸν καιρὸ τῆς ἀπολυταρχίας τῶν Σουλτάνων, ἐνῷ μὲ τὸ τωρινὸ ψευτοφιλελεύτερο κομιτάτο δχι μόνο ἀλλα δικαιώματα (τὰ πολιτικὰ) δὲν ἀπόχησαν τὰ ἔθνη, μὰ οὕτε καὶ κείνα ποὺ πρῶτα τὰ είχαν ἔξασφαλισμένα, τώρα δὲν τὰ ἀπολαβαίνουν ἐλεύτερα.

Τὸ χειρότερο πολιτικὸ λάθος τῶν Νεότουρκων τοῦ κομιτάτου δὲν είναι ποὺ δίνουν ίσοπολιτεία στοὺς λαούς παρὰ πώς ὑπονομεύουν καὶ τὶς ἔθνικὲς ἐλευτερίες.

Καὶ ἐπειδὴ τὸ νέο κόμμα, ποὺ κι αὐτὸ λέγεται φιλελεύτερο, θὰ είναι συντηρητικὸ τούλαχιστο δσο γιὰ τὴν ἔξακολούθηση τῆς ἀναγνώρισης τῶν ἔθνικῶν ἐλευτεριῶν, γι' αὐτὸ τὰ ἔθνη τῆς Τουρκιᾶς μ' αὐτὸ τὸ κόμμα θὰ ἔχουν συμφέρο νὰ συνεργαστοῦν καὶ αὐτὸ νὰ φέρουν στὴν ἔξουσία, μήπως αὐτὸ καταφέρει καὶ βαστάξει τὴν Τουρκιὰ σὰν κράτος ἔξασφαλίζοντας τὴν προκοπὴ κάθε διμάδας ἔθνικῆς καὶ κάθε ἀτόμου. Καὶ δταν τὸ κάθε ἀτομο τὸ ίδει χαίρι ἀπὸ τὴν Τουρκιά, ἀς είναι βέβαιοι οἱ Τούρκοι πώς δὲ θὰ παρασέρνεται πιὰ τόσο εὔκολα ἀπὸ ἔθνικὴ ἰδανικά, οὕτε θὰ γυρεύει διαζύγιο ἀπὸ τὸ κράτος τὸ Τούρκικο, οὕτε αὐτὸ τὸ ίδιο τὸ ἀτομο οὕτε ἡ ἔθνικὴ διμάδα δπου ἀνήκει.

ΙΔΑΣ

Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ^(*)

B. ΕΣΟΔΑ

Λύτα είναι μὲ εἰλικρίνεια καὶ μετριοφροσύνη ὑπολογισμένα κατ' ἀντίθεση πρὸς τὴν παλαιότερη συνήθεια νὰ παρασταίνουνται ἔξογκωμένα. Τὰ ἔσοδα ἀπὸ ἐμμέσους φόρους καὶ ίδιως τελωνειακούς δασμούς λογαριάζονται κατὰ 4.900.000 δρχ. λιγώτερο καὶ αὐτὸ δφελεται κυρίως στὴν ἐλάττωση τοῦ δασμοῦ τῆς ζάχαρης, ὑποθέτουμε δμως ὅτι ἔδω ἡ μετριοφροσύνη καὶ ἡ εἰλικρίνεια μετεβλήθη σὲ ἀπαισιοδηξία, δτι δηλ. μποροῦσαν νὰ σημειωθοῦν τὰ ἔσοδα ἀπὸ τελων. δασμούς σὲ μεγαλύτερο ποσό, μάλιστα δταν λάδουμε ὑπὸ σημείωση τὸ δρόμο ποὺ πήραν πρὸς τὰ ἐπάνω τὰ ἔσοδα αὐτὰ τὸν τελευταῖο καιρὸ καὶ τὸ χτύπημα ποὺ θὰ ὑποστῇ τὸ λαθρεμπόριο τῆς ζάχα-

(*) Η ἀρχὴ στὸ περασμένο φύλλο.

ρης υστερ' ἀπὸ τὴν ἐλάττωση τοῦ δασμοῦ. Καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτῇ, ποὺ ἔγινε λόγος γιὰ τὸ δασμὸς τῆς ζάχαρης, μᾶς φαίνουνται περίεργες οἱ δυσκολίες ποὺ βάζουν στὸ ἐμπόριο αὐτές οἱ διαταπώσεις τῆς συσκευής τῆς ζάχαρης σὲ πακέτα ὑρισμένου βάρους καὶ ἡ ἄλλη τοῦ νὰ ἔχῃ η ζάχαρη ὑρισμένο σχῆμα, οἱ ταινίες κτλ. Ἀν τὰ ἐλάμβαναν αὐτὰ τὰ μέτρα πρωτίτερα προτοῦ ἐλαττωθῆ δασμὸς θὰ εἴταιν δικαιολογημένα ἵσως, ἀλλὰ σήμερα εἶναι ὑπερβολικά, αὐτηρά, δίνουν δυσκολίες καὶ θὰ δώσουν ἀφορμὴ στοὺς ἐμπόρους νὰ κοιτάξουν πῶς μὲ κάθε δικαιολογία νὰ τσεπώσουν ὅσο τὸ δυνατὸ μεγαλύτερη ὡφέλεια ἀπὸ τὸ δασμὸς ποὺ τοὺς ἀφήσει τὸ κράτος.

Στοὺς ἀμεσους φόρους βλέπουμε σημειωμένο τὸ φόρο τοῦ εἰσδήματος μὲ 1.100.000 δσα δηλ. ἡσαν καὶ γιὰ τὸ 1911, ποὺ δὲν τὸ εἰδαμε ἀκόμη καὶ πολὺ φοδούμαστε, πῶς μὲ τὶς ὑποχωρήσεις ποὺ κάνει δ. κ. Ὑπουργὸς κάθε μέρα καὶ τὶς ἀναβολές δὲν θὰ εἰσπράξῃ τὸ ποσὸν αὐτό, μάλιστα θταν συλλογισθῆ κανεῖς διτὶ γιὰ τὸ 1912 θὰ συμπέσῃ η βεβαίωση καὶ εἰσπραξῇ δυὸς χρήσεων, τοῦ 1911 καὶ τοῦ 1912, καὶ αὐτὸς βέβαια δὲ θὰ εἶναι πρὸς δρέπος τοῦ δημοσίου ἔκτες αὐτοῦ θὰ ἐπηρεάσῃ καὶ τῇ βεβαίωση καὶ εἰσπραξῇ τοῦ φόρου οἰκοδομῶν, γιὰ τὸν δρόποιον πρόκειται νὰ συνταχτοῦν οἱ νέοι φορολογικοὶ κατάλογοι γιὰ τὴν προσεχῆ πενταετία καὶ φοδούμαστε, διτὶ θὰ μᾶς παρουσιάσουν κάπιαι διπλοθρόμηση μὲ τὴν κρίση τῶν ἐνοικίων τῶν τελευταίων χρόνων. Γιὰ τοὺς ἀμέσους φόρους θὰ εἰποῦμε περισσότερο παρακάτω σχετικά μὲ τὴ δημοσιονομικὴ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως, γιατὶ μᾶς φαίνεται διτὶ τὰ ώραια λόγια ποὺ ἀκούσαμε πέρυσι στὴν εἰσήγηση τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1911, θὰ μείνουν λόγια!

Τὸ γενικὸ κεφάλαιο τοῦ προϋπολογισμοῦ «τέλη δικαιώματα» εἶναι συνταχμένο ἐπίσης μὲ εἰλικρίνεια (σημειώνει 28 ἑκατομ. ἀπὸ τὰ δρόποια 16 ἑκατομ. εἶναι τέλη χαρτοσήμου καὶ 6 τέλη ταχυδρομικὰ τηλεγραφικὰ καὶ τηλεφωνικὰ) καὶ ὑποθέτουμε διτὶ θὰ δώσῃ πολὺ περισσότερα ἀπὸ δ. τι νομίζει.

Δὲν μποροῦμε δῆμος νὰ ἔγκρινουμε τὴν τακτικὴ ποὺ ἀκολουθεῖ δ προϋπολογισμὸς στὸ ΙΣ'. Κεφάλαιο, νὰ καταχωρίζῃ δηλ. στὰς «προσσδόους κεφαλαίων, ἔργων καὶ σύμμετοχη τοῦ δημοσίου» καὶ τοὺς τόκους κεφαλαίων ποὺ εἶναι κατατεθειμένα σὲ Τράπεζες, ἀντὶ νὰ τὰ μεταχειριστοῦμε ως ἔκτακτα ἔσοδα, ποὺ δὲ τὰ ἴδια πάλι δ προϋπολογισμός. Αὐτὸς συμβαίνει καὶ στὶς «ἀπολήψεις ἐκ τῶν ἔσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ» ποὺ σημειώνουν 3 1/2 ἑκατ. ποὺ εἰσέρχουνται ἀπὸ τὸ Ταμείο τῆς Ἀμύνης. Στὸ σύστημα τῆς κατατάξεως τῶν ἔσόδων βρίσκουμε μικρὴ διαφορὰ ἀπὸ τοὺς περασμένους προϋπολογισμοὺς

π.χ. βλέπουμε ἀκόμη νὰ καταλογίζουνται στὰ τακτικὰ ἔσοδα ποσὰ ποὺ προέρχονται ἀπὸ ἀπαλλοτριώσεις κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ κράτους. Ἐπίσης στὰ τέλη χαρτοσήμου κατατάσσονται καὶ τέλη κληρονομιῶν, ἐνῶ δημοσιονομικῶς ἐπρεπε νὰ εἶναι στοὺς ἀμέσους φόρους, ἀν καὶ εἰσπράττονται τεχνικῶς μὲ χαρτοσήμο, χωρὶς νὰ εἶναι τέλη. Τὸ ἴδιο λέμε γιὰ τὰ τέλη τῶν μερισματαποδεξεων, ποὺ κατατάσσονται μὲ τρόπο ποὺ φέρνει σύγχυση στὰ τέλη καὶ δικαιώματα χωρὶς νὰ εἶναι. Ἐπίσης δὲν ἀπὸ τὰ ἔσοδα ἀπὸ τέλη ταχυδρομικὰ τηλεγραφικὰ καὶ τηλεφωνικὰ ποὺ εἶναι 5.889 χιλ. ἀφαιρέσουμε τὰ ἔξοδα διοικήσεως (4.300 χιλ.) καὶ ἐκεῖνα ποὺ ἀνήκουν στὴν Eastern καὶ ξένες τηλεγρ. ἔταιρεις καὶ διευθύνσεις (740 χιλ.), μένουν 849 χιλ. δραχ. ποὺ δὲν εἶναι πιὰ τέλη, ἀλλὰ φόροι καὶ ώς φόροι ἐπρεπε νὰ σημειωθοῦν ἀλλοῦ.

Ἡ πιὸ σημαντικὴ ἐλάττωση τῶν ἔσόδων προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐλάττωση τοῦ δασμοῦ τῆς ζάχαρης (κατὰ 2 1/2 ἑκατ.· οἱ δὲ αὐξήσεις προέρχονται κυρίως ἀπὸ προσδόους κεφαλαίων τοῦ κράτους (τόκοι 1.750 χιλ.) ἀπὸ ἀπολήψεις ἀπὸ τὰ ἔξοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ (3.591 χιλ.) ποὺ εἰσέρχουνται ἀπὸ τὸ Ταμείο τῆς Εθν. Ἀμύνης, ως πλεόνασμα, ἀπὸ ἔνα ἑκατομ. περίπου ἀκόμα (κληροδοτ. Δομπόλη καὶ καταβολὲς ποὺ γίνονται γιὰ τόκους καὶ χρεωλύσιο τῶν δανείων τῶν προσφύγων στὴ Θεσσαλία).

Ολα τὰ τακτ. ἔσοδ. τοῦ 1912 εἶναι 141.217.000 ἀφαιροῦμε τὶς αὐξήσεις παν. εἰπαμε παρὰ πάνω (δηλ. τὸ πλεόνασμα τοῦ Ταμ. Ἀμύνης ποὺ εἰσέρχεται στὸ ταμείο τοῦ κράτους καὶ τοὺς τόκ. κεφαλ.) 5.341.000 μένουν κανονικὰ ἔσοδα δραχ. 135.876.000 καὶ αὐτὰ μόνον μπορεῖ νὰ λογαριάση κανεῖς ώς τακτικὰ ἔσοδα.

Ο προϋπολογισμὸς τοῦ 1911 ἐπρόβλεπε κανονικὰ τακτικὰ ἔξοδα 138.730.000 ὥστε δ προϋπολ. τοῦ 1912 ζητεῖ λιγάντερα ἀπὸ τὰ περυσινὰ κατὰ δραχ. 2.854.000 καὶ αὐτὸς δρεῖλεται κυρίως στὴν ἐλάττωση τοῦ δασμοῦ τῆς ζάχαρης.

Στὰ παραπάνου ἔσοδα 141.217.000 προσθέτονται γιὰ τὴν τέλεια ἀποκατάσταση τῶν προσφύγων τῆς Ἀνατολ. Ρωμυλίας ἑκατ. ἔσοδ. ἀπὸ τὸ δάνειο 2.401.000 κ. ἔτσι δλα τὰ ἔσοδα τακτικὰ καὶ ἐκτακταὶ ἀνέρχονται εἰς 143.618.000

Ἐτοι βλέπουμε πολὺ συντηρητικὰ ὑπολογισμένα τὰ ἔσοδα, ἀλλοῦ μὲν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἔσόδων τῶν περασμένων χρόνων, ἀλλοῦ δὲ μὲ ἐλεύθερη ἐκτίμηση, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ βλέπουμε τοὺς ὑπολογι-